ються за хімічним складом. Методом електрографії на ділянках травм, у місцях відчленування у вбитого можуть бути виявлені сліди металізації і, відповідно, може бути встановлено однорідність часток металевих сплавів зі складом виявлених у підозрюваного металевих предметів, що могли бути використані як знаряддя вбивства (розчленування). Якщо труп знищувався, то експертному дослідженню підлягають виявлені під час обшуку ємкості з кислотою і сліди кислоти на предмет використання її злочинцем.

Товарознавчу експертизу призначають, коли потрібно встановити, чи однорідні матеріали з місця події з виявленими під час обшуку; якщо так, то за якими ознаками (міра зношеності, спосіб виготовлення, наявність специфічних забруднень тощо); чи відповідає фабричний ярлик пакувального матеріалу артикулу вилученого під час обшуку виробу; чи становили раніше предмети, вилучені з місця події і виявлені у підозрюваного, одну виробничу партію, єдине виробниче джерело.

До числа традиційних у справах цієї категорії слід віднести *судово-психіатричну* і *судово-психологічну експертизи*. У ході досудового слідства виникає необхідність дослідити психічні процеси і стан обвинувачених. Як правило, названі експертизи проводяться на заключній стадії розслідування, тобто коли у слідчого є повне уявлення про особу досліджуваного. Якщо має місце сексуально-садистське вбивство, то комплексну експертизу необхідно проводити з обов'язковим залученням фахівця-сексолога. За його допомогою встановлюється той або інший вид сексуальної перверзії (відхилення) у досліджуваної особи, виявляються механізми, що зумовили її поведінку під час учинення злочину.

У разі призначення судових експертиз необхідно враховувати послідовність їх проведення, щоб не допустити псування або знищення об'єктів чи слідів, що на них є. Якщо виникає необхідність у дослідженні пакувального матеріалу, то спочатку з метою виявлення написів слід направити його на криміналістичну експертизу, а потім — на хімічне дослідження. Так, судово-медична експертиза плям крові на одязі унеможливлює подальше дослідження накладення текстильних волокон на ній, а у разі трасологічної експертизи знаряддя вбивства (розчленування) можуть бути втрачені або неминуче буде порушена локалізація мікрочасток, що знаходяться на поверхні об'єкта. Тому спочатку слід призначати експертизу мікрочастинок. Якщо ж мікрочастинки з об'єкта-носія вилучаються, то в обов'язковому порядку їх необхідно зафіксувати (протоколювання, фотографування).

Булулуков О. Ю. § 3. Розслідування вбивств за відсутності трупа

Кримінальні справи щодо таких злочинів порушуються здебільшого за заявою зацікавлених осіб або організацій у зв'язку зі зникненням громадянина. Відсутність трупа й обґрунтоване припущення про вчинення вбивства зосереджує діяльність слідчого на встановленні фактів і пошуку слідів, що дозволяють дійти висновку про вчинення вбивства. У зв'язку з відсутністю трупа у слідчих органів відсутня інформація щодо місця і часу вчинення злочину, а також щодо способу його вчинення і приховування.

Спосіб учинення злочину в більшості випадків нерозривно пов'язаний зі способом його приховування й у кінцевому рахунку зумовлений ним. Маючи намір щодо приховування вбивства, злочинець часто вибірково підходить до обрання способу його вчинення з тим, що за певних обставин можна було надійно сховати сліди злочину. Детермінуючою ознакою способу вчинення такого роду вбивств є місце вбивства, яка характеризується певною відокремленістю, що дає змогу заподіяти смерть особі непомітно для оточуючих, у противному випадку злочинний намір не буде доведений до кінця, а отже, вбивство може бути розкрито.

У разі вчинення вбивства злочинець чинить дії, обов'язкові для його приховування. Залежно від поставленої цілі дії щодо приховування можна розділити на такі: 1) приховування події злочину, як-то приховування трупа шляхом поховання, знищення, розчленовування, понівечення; 2) приховування слідів злочину (знищення, заховування); 3) приховування злочинного характеру події (інсценування, фальсифікація, маскування, недонесення про подію злочину); 4) приховування участі злочинця в злочині (приховування слідів злочину на злочинці — слідів крові, опору, мікрочастинок), а також слідів на місці злочину; 5) створення неправдивого алібі вживанням певних заходів, що свідчать про відсутність можливості вчинити злочин і непричетність до нього.

Щодо цього розслідування такого роду вбивств, велике значення мають так звані непрямі докази, у тому числі і «докази поведінки». До останніх можна віднести такі: зміна поведінки у підозрюваного як до, так і після зникнення громадянина, що може вказувати на можливу причетність до вбивства. Останнє може виражатися у таких діях: а) поширення винним неправдивих відомостей про причини виїзду потерпілого з місця його постійного проживання; б) спонукання свідків до дачі неправдивих показань про перебування винного у певний час разом із ними; в) обман свідків щодо часу перебування винного разом із ними (обґрунтування і підготування алібі); г) порушення винним звичайного способу життя; ґ) надмірна інформованість винного (підозрюваного) щодо події злочину, зникнення потерпілих, можливих мотивів зникнення (так звана винна поінформованість, тобто наявності відомостей такого характеру, що могли бути відомі тільки вбивці); д) поширення відомостей про психічну неповноцінність зниклого.

Детермінуючим впливом на спосіб приховування вбивств за відсутності трупа є ознаки зв'язку між злочинцем і жертвою. Злочинець пов'язаний із жертвою певними стосунками (родинними, приятельськими, службовими, злочинними) бажає надійно приховати вчинене діяння, справедливо вважаючи, що виявлення факту вбивства може спричинити викриття його участі в убивстві. Тому найбільш типовими для такого роду вбивств є спосіб приховання нібито «назавжди». Злочинець при цьому думає, що ним розпочатий комплекс дій щодо приховування, який виключає виявлення трупа, і це уявлення, внаслідок безкарності, сприяє формуванню психологічного стану заспокоєності. Схема розумової діяльності вбивці в цьому випадку *є* досить складною, тому що об'єднує множину складових — з одного боку, вирішення завдань щодо надійного приховування, з іншого боку — імітація мислення осіб, які розслідують убивство, а також зацікавлених осіб — родичів, друзів, знайомих. Друга категорія осіб під час аналізу події злочину зосереджує свою увагу на так званих негативних обставинах, що суперечать звичайній, природній логіці розвитку події, і нерідко їх виявляє, про що свідчить значне число розкритих злочинів. Тому вбивця продумує всі можливі варіанти виявлення таких промахів, намагається передбачити все, щоб забезпечити найбільш природну картину версії, яку він висуває як версію «пропав безвісті». Проте навіть за неабиякого рефлексивного мислення злочинця (програванні розумової моделі інших осіб), він припускається помилок, аналіз яких приводить до думки про причетність останнього до вбивства.

Це свого роду прикрі недогляди, різноманітні невідповідності: щодо обстановки, наявності одягу, якого не повинно бути, розпочатих дій щодо невиправданого ремонту, від'їзду, надмірного створення враження про страждання, звертання до багатьох правоохоронних органів із приводу зникнення особи, представлення документів (листів, телеграм) від імені зниклого, який нібито виїхав до інших регіонів тощо.

Така діяльність може викликати сумнів щодо її щирості й підозру про причетність особи до вбивства. Саме такі дії спричиняють перевірки, призначення експертиз, у процесі яких установлюється, що листи виходять від убивці, а не від потерпілого, що потерпілий ніколи і нікуди не їздив і що сліди вбивства вар-

то шукати в місцях його можливого вчинення, частіше за все в місці проживання злочинця.

Важливе місце в криміналістичній характеристиці цієї категорії злочинів займає положення про наявність закономірних зв'язків (залежностей) між її елементами. Такі зв'язки позначаються як однозначні й імовірні. Однозначний зв'язок припускає категоричне існування певних елементів. Так, приховування трупа жертви нібито назавжди однозначно свідчить про причетність до вбивства особи, яка знаходиться у певному зв'язку з жертвою. Проте найчастіше закономірні зв'язки мають імовірний характер, зокрема такі зв'язки існують між місцем учинення вбивства і способом приховування трупа. Так, якщо вбивство вчинене в садибі, то труп частіше всього приховується в будинку або на території садиби. Якщо ж убивство вчинене в багатоповерховому будинку, то способом приховування, як правило, є розчленовування трупа з подальшим транспортуванням частин та їх приховуванням у різноманітних місцях. Дані про зв'язки між елементами криміналістичної характеристики сприяють правильному аналізу й оцінці слідчої ситуації та висуванню слідчих версій.

Першочергові слідчі дії. На початковому етапі розслідування винятково важливим є допит заявника й осіб, близьких до зниклого. Під час допитів необхідно детально встановити: а) обставини зникнення особи й осіб, які мають інформацію про зникнення особи; б) прикмети й анкетні дані зниклого; в) докладні відомості про одяг, взуття, документи, цінності та гроші, а також інші предмети, що були або могли бути у зниклого, хто про це знав; г) дані про спосіб життя зниклої особи, про її розпорядок дня; про її зв'язки і взаємовідносини з оточуючими; ґ) що зробив допитуваний для розшуку зниклого; д) яка думка допитуваного з приводу зникнення особи, чим він це обґрунтовує, якщо він припускає, що скоєно вбивство, то хто міг його вчинити, які мотиви вбивства; е) дані про поведінку допитуваного й інших осіб після зникнення особи.

У допиті акцентується увага на виявленні суперечностей у показаннях особи, встановленні негативних обставин, доказів поведінки допитуваного й інших осіб, які свідчать про причетність їх до зникнення особи.

Огляд і обшук передбачуваного місця вбивства. Як передбачуване місце події огляду підлягає місце проживання зниклої особи, останнє місце її перебування, а також її робоче місце. Огляд необхідно проводити в усіх випадках зникнення особи. Не є винятком випадки, коли немає підозри щодо осіб, які оточували загиблого, і немає даних вважати, що якісь сліди навмисно знищені або замасковані.

Окремі завдання слідчого під час огляду — це ті, на які слідчий має одержати відповіді, як-от: а) чи є місце огляду місцем учинення злочину, місцем приховування трупа потерпілого або місцем, що містить сліди злочину; б) яким способом учинено вбивство, який спосіб його приховування і які шляхи видалення трупа потерпілого з місця злочину; в) скільки було виконавців злочину; г) які зміни були внесені в обстановку місця події; ґ) скільки часу злочинець знаходився на місці події; д) час, коли було вчинено вбивство; е) які предмети були вилучені злочинцем із місця події; є) які предмети залишив злочинець на місці злочину; ж) які сліди з місця події могли залишитися на злочинці, на його одязі, або тілі, на знаряддях злочину, взятих ним предметах; з) хто міг бути свідком учиненого злочину.

При проведенні огляду пошуки мають бути в першу чергу спрямовані на виявлення слідів крові й інших слідів біологічного походження, які утворюються на місці вчинення або приховування вбивства. Сліди крові можуть знаходитися на нижніх частинах меблів, під матеріалом оббивки стільців, крісел, канап, на стінах, за шафами, сервантами, ковдрами, у щілинах між мостинами, між плінтусом і підлогою. Особливу увагу слід приділяти місцям, де переклеєні шпалери, перефарбована підлога, забілені стіни і стеля, очищеним ковдрам, запраним гардинам, фільтрам-відстійникам раковин і ванн, а також верхнім частинам унітаза. Щодо

наявності слідів крові оглядається одяг і взуття, що знаходяться в місці огляду і належать як потерпілому, так і іншим особам, які мешкають разом із ним.

Іншими слідами, виявленими на місці події, можуть бути частини кісток, металеві коронки, сережки, шпильки, пучки волосся — виявлені в золі з топок печей, розташованих на місці події.

У важкодоступних місцях, під шафами, комодами й іншими об'ємними та важкими предметами слідчий може виявити стріляні гільзи, клаптики пижа, особисті предмети, випадково загублені злочинцем. Сліди пострілу можуть бути у вигляді відщепів дерева, вм'ятин у дерев'яних поверхнях і в стінах, а також у вигляді кіптяви на віконних фіранках і павутинні, у кутках кімнати.

У зв'язку з відсутністю інформації про спосіб учинення злочину, слідчому необхідно оглянути всі можливі предмети, що міг використати злочинець як знаряддя вчинення вбивства. Для цього мають бути оглянуті наявні в господарстві ножі, сокири для обробки м'яса, для заготівлі дров, столярна сокира, молотки, стамески, викрутки. У разі підозри, що труп потерпілого був розчленований, уважно оглядаються місця, де, можливо, було зроблене розчленовування — ліжко, канапа, ванна кімната, зручні місця в надвірних будівлях, а також знаряддя розчленовування, серед яких, крім ножів і сокир, може бути пилка.

Як знаряддя злочину злочинець міг використати сильнодіючі лікарські препарати, різноманітні отрути. Усі названі препарати при виявленні вилучаються для проведення, після відшукання трупа, експертиз, на предмет віднесення їх до знарядь убивства потерпілого. Підлягають огляду і виїмці виявлені в місці огляду ємності з кислотою або з-під кислоти. Це робиться для перевірки можливості знищення злочинцем трупа потерпілого після вчинення вбивства.

Звертається увага на відсутність у місці огляду значної суми грошей, цінних речей і предметів, зникнення яких пов'язують зі зникненням потерпілого. За обставин, коли немає підстав вважати, що до убивства потерпілого причетні близькі йому особи і родичі, відсутність названих предметів може вказати на місця, де могло бути вчинене вбивство, і на конкретних осіб, які могли його вчинити.

Під час огляду передбачуваного місця події, коли є достатні дані вважати, що воно є місцем учинення або місцем приховування злочину, усі виявлені сліди злочину або дії злочинця будуть «негативними обставинами». Це твердження можна вважати справедливим тоді, коли за заявою родичів і близьких до потерпілих осіб, останній безвісти зник, а відшукання слідів убивства і засобів їх приховування буде спростовувати їхню версію, буде негативною обставиною стосовно їхнього твердження.

Можна виділити низку негативних обставин, що можуть мати місце на передбачуваному місці події:

перебування в місці огляду предметів одягу потерпілого, предметів побуту й особистих документів, без яких він не міг покинути місце проживання і які знаходилися б при ньому, якби він був живий;

здійснення в місці огляду, після зникнення потерпілого, ремонту помешкання, коли в цьому не було необхідності або в той час, коли цього ніхто не робить (наприклад, узимку або в нічний час);

перестановка меблів, переміщення килимів, інші зміни в місці огляду, що значно погіршує загальний вигляд квартири;

перенесення з одного місця на інше надвірних будівель, асфальтування і бетонування доріжок і підлоги, розбиття квіткових клумб — і все це в той час, коли в цьому не було потреби.

Під час огляду зусилля слідчого мають спрямовуватися на встановлення і вилучення відбитків пальців рук потерпілого. У деяких випадках сліди рук можуть бути виявлені і на шорсткуватих поверхнях (на штукатурці, шпалерах, накрохмалених комірцях тощо). Відомі випадки виявлення потожирових відбитків

пальців, придатних для ідентифікації, на глазурованій шкурці сиру, на консервних банках і на яєчній шкаралупі.

Виявлення слідів крові під час огляду передбачуваного місця події має певні труднощі. До моменту огляду вони, як правило, вже замиті, затерті, зафарбовані або заклеєні шпалерами, газетами. Згодом колір плям крові стає буро-коричневим, майже чорним із зеленуватим відтінком (загниваюча кров). Зміна кольору крові залежить також від характеру поверхні, на якій знаходиться слід. Тому в процесі огляду увага звертається на всі підозрілі плями, незважаючи на те, що їх колір не подібний до звичайного кольору крові. Кваліфікований огляд місця події потребує застосування засобів криміналістичної техніки. Для виявлення слідів органічних і неорганічних речовин необхідно застосовувати ультрафіолетовий освітлювач, а також люмінол. Якщо сліди крові візуально важко виявити, поверхню оглядають у косопадаючому світлі в ультрафіолетових променях. У результаті дослідження в ультрафіолетових променях свіжі сліди крові мають темно-коричневий колір, а старі — оранжево-червоний. Для виявлення замитих плям крові також застосовують огляд в ультрафіолетових променях.

У випадках, коли виявлення плям крові становить особливі труднощі, застосовуються попередні проби на наявність слідів крові.

Якщо в процесі огляду з'явилися підстави вважати, що проживаючі в місці огляду особи причетні до вбивства зниклого, то одночасно з оглядом необхідно зробити також обшук. Мета обшуку — виявити труп зниклого; сліди злочину; знаряддя вбивства або розчленовування трупа; речі і предмети, які зниклий мав узяти із собою за версією заявника (паспорт, окуляри, палицю тощо); фотографії, записні книжки, його листування за останній час.

Розшук зниклої особи. Специфіка розслідування вбивств за відсутності трупа полягає в тому, що поряд із версією про вбивство особи паралельно перевіряється версія про те, що вона жива і ведеться її розшук.

Для розшуку зниклої особи необхідно розіслати запити, навести довідки, використати всі засоби процесуального й оперативно-розшукового характеру, необхідні для вирішення цього завдання.

Необхідно надіслати запити у відділи внутрішніх справ за місцем народження зниклого й у ті населені пункти, де він раніше проживав, де в нього є рідні, друзі або куди він збирався переїжджати; крім того, слід запросити лікувальні заклади — чи не перебував він там на лікуванні; навести довідки у відповідних органах МВС — чи не заарештований він; відносно дітей слід навести довідки в дитбудинках, інспекціях у справах неповнолітніх; стосовно людей похилого віку — у будинках для інвалідів і старих.

Суттєву допомогу у розшуку особи може мати звернення до населення через засоби масової інформації, із повідомленням необхідних вихідних даних.

Розшук трупа зниклого включає проведення перевірки за картотекою невпізнаних трупів, виявлених після зникнення особи.

Призначення судових експертиз. При розслідуванні «вбивств без трупа» призначається низка експертиз із метою одержання доказів стосовно способу вчинення злочину, способу приховування, а також доказів винності певних осіб у вчиненні злочину. Основна маса подібних експертиз виконується після виявлення трупа потерпілого. Проте деякі експертизи призначаються до встановлення місцезнаходження трупа.

До таких експертиз належить дактилоскопічна експертиза. З її допомогою можна виділити з числа виявлених слідів папілярні узори, залишені в місці огляду зниклим. Важливість результатів дактилоскопічної експертизи полягає в тому, що після виявлення трупа потерпілого ідентифікаційні дослідження щодо встановлення його особи можливі головним чином за слідами пальців.

У справах названої категорії можуть бути призначені судово-почеркознавча та судово-авторознавча експертизи. Ці експертизи необхідно призначати у ви-

падках, коли для підтвердження обставин вибуття потерпілого з місця проживання іншими особами подаються листи, записки або телеграми від його імені, отримані після зникнення.

Важливі докази можуть бути здобуті в результаті проведення матеріалознавчих експертиз. У розслідуванні «вбивств без трупа» основне завдання, яке вирішує слідчий — експертним шляхом визначити природу, механізм утворення слідів і мікрочастинок. Крім цього, за мікрочастинками встановлюються знаряддя вчинення злочину, а також факт і час використання їх певною особою. У такому випадку досліджуються залишені на гаданих знаряддях злочину частки волокон верхнього одягу потерпілого, а також частки речовини, характерні для одягу або вмісту кишень підозрюваного. При розслідуванні вбивств за відсутності трупа, може здійснюватися експертне дослідження ґрунту, частки якого виявлені в ході проведення оглядів і обшуків (наприклад, виявлені частини ґрунту на лопаті). Ці дослідження проводяться з метою встановлення місця вчинення злочину або місця приховування трупа потерпілого. З метою встановлення причетності до злочину конкретних осіб на експертизу направляється їхній одяг, взуття та інші предмети.

У процесі розслідування зазначених убивств може мати місце ситуація, коли в ході проведення оглядів і обшуків у місцях або в осіб, причетних до події злочину, виявляються сліди дії вогнепальної зброї або зброя зі слідами пострілу. У такому випадку судово-балістична експертиза має відповісти на питання щодо механізму утворення слідів, родових й індивідуальних ознак зброї, придатності зброї до стрільби та ін. Висновок експертів може сприяти як розшуку зброї, так і одержанню доказів причетності певної особи до вчинення злочину.

Експертному дослідженню підлягають виявлені під час огляду й обшуку ємності з кислотою і сліди кислоти щодо використання її злочинцем для приховування трупа потерпілого. У разі призначення судово-хімічної експертизи на розв'язання експертом необхідно поставити питання про можливість використання виявленої кислоти для знищення трупа потерпілого, а також про наявність залишків розчиненого трупа у виявлених слідах. Висновок експерта, у сукупності з інформацією, отриманою під час проведення слідчих дій, буде підтверджувати або спростовувати факт приховування трупа потерпілого шляхом розчинення в кислоті.

До виявлення трупа потерпілого може бути проведена судово-медична експертиза підозрюваного. Приводом до експертного дослідження є наявність на підозрюваній особі ушкоджень, отриманих при сумнівних обставинах (наприклад, слідів укусу людини). Відповіді на питання про механізм утворення ушкоджень і часу їх нанесення можуть бути непрямими доказами причетності підозрюваного до вбивства потерпілого.

Експертному дослідженню підлягають усі знайдені під час огляду предмети зі слідами біологічного походження: сліди крові, вилучені зішкрібанням або убиранням на тампони, а також пучки волосся й осколки кісток, знайдені в золі з печей.

Для встановлення особи невпізнаного трупа, а також для встановлення належності наявних слідів біологічного походження, вирішальне значення може мати генна експертиза (генотипова ідентифікація). Суть її полягає *у* встановленні індивідуальних особливостей будови молекул ДНК. Залежно від особливостей будови ДНК набирається більш ніж достатня кількість генетичних елементів для ідентифікації людини за будовою її ДНК. Висока чутливість методу дослідження дає можливість використовувати його при встановленні належності виявлених частин одному трупу, особи невпізнаного трупа (у порівнянні з ДНК близьких родичів), джерела походження мікрооб'єктів біологічної природи (зокрема, діатомових водоростей, мікрофлори ротової порожнини та ін.).

ББК 67.9(4 укр)311я2
УДК 343(477)
К36

Рекомендовано до опублікування Вченою радою Інституту вивчення проблем злочинності Академії правових наук України (протокол №10 від 17 грудня 2008 р.).

Рецензенти:

Ю.М. Грошевий — доктор юридичних наук, професор, академік АПрН України, заслужений діяч науки і техніки України;

М.М. Герасименко — заступник Голови — начальник Слідчого управління Служби безпеки України, заслужений юрист України, генерал-майор юстиції;

В.П. Пшонка — заступник Генерального прокурора України, заслужений юрист України, кандидат юридичних наук, державний радник юстиції 1-го класу.

Авторський колектив:

Шепітько В. Ю. — д.ю.н., проф.: § 1. р. 2, р. 6, р. 14, р. 18, р. 20, р. 28
Коновалова В. О. — д.ю.н., проф.: р. 1, § 4. р. 2, р. 23, р. 26
Журавель В. А. — д.ю.н., проф.: р. 10, р. 11, р. 15, р. 19, р. 27
Білоус В. В. — к.ю.н., доц.: р. 9
Борисенко І. В. — к.ю.н., доц.: § 2. р. 2
Булулуков О. Ю. — к.ю.н., доц.: § 3. р. 2, р. 4
Бущан О. П. — к.ю.н., доц.: § 1 р. 7
Глібко В. М. — к.ю.н., доц..: § 1-3 р. 17
Дудніков А. Л. — к.ю.н., доц.: § 2. р. 7, р. 22
Капустіна М.В. — к.ю.н.: р. 16
Керик Л.І. — н.с.: р. 3
Курман О. В. — к.ю.н., доц.: р. 13
Марушев А. Д. — к.ю.н., доц.: § 3. р. 7, р. 8, р. 12
Пчолкін В.Д. — к.ю.н., доц.: § 4. р. 7
Чорний Г. О. — к.ю.н., доц..: § 4 р. 17
Шевчук В. М. — к.ю.н., доц.: р. 5, р. 21, р. 24, р. 25

К36 Керівництво з розслідування злочинів: науково-практичний посібник / Кол. авторів: В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; За ред. В. Ю. Шепітька. — Х.: «Одіссей», 2010. — 960 с.

ISBN 978-966-633-818-4

Науково-практичний посібник містить окремі криміналістичні методики та відповідне нормативно-правове забезпечення їх реалізації. Пропоновані методики розслідування різних видів злочинів розроблені та адаптовані до сучасного наукового рівня та вимог слідчої практики.

Для слідчих та інших працівників правоохоронних органів, а також може бути корисним студентам юридичних вищих навчальних закладів, аспірантам, науковцям.

© В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова,
В.А. Журавель та ін., 2010
© ТОВ «Одіссей», підготовка до друку, 2010

ISBN 978-966-633-818-4

ЗМІСТ

Передмова 15

ЧАСТИНА 1. КРИМІНАЛІСТИЧНІ МЕТОДИКИ 17

Розділ 1. Розслідування вбивств 17
§ 1. Криміналістична характеристика вбивств 17
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню 18
§ 3. Початковий етап розслідування 19
Розділ 2. Розслідування деяких видів убивств 21
§ 1. Розслідування вбивств на замовлення 21
§ 2. Розслідування вбивств, пов'язаних із виявленням частин розчленованого трупа 27
§ 3. Розслідування вбивств за відсутності трупа 48
§ 4. Розслідування вбивств, пов'язаних з інсценуваннями 54
Розділ 3. Розслідування доведення до самогубства 62
§ 1. Криміналістична характеристика доведення до самогубства 62
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню 65
§ 3. Початковий етап розслідування 66
Розділ 4. Розслідування навмисного заподіяння шкоди здоров'ю 69
§ 1. Криміналістична характеристика навмисного заподіяння шкоди здоров'ю 69
§ 2. Обставини, що підлягають з'ясуванню 72
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення 72
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій 73
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні навмисного заподіяння шкоди здоров'ю 78
Розділ 5. Розслідування зґвалтувань 79
§ 1. Криміналістична характеристика зґвалтувань 79
§ 2. Особливості порушення кримінальної справи й обставини, що підлягають з'ясуванню 84
§ 3. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування і програма дій слідчого щодо їх вирішення 86
§ 4. Особливості тактики проведення окремих слідчих дій 90
§ 5. Профілактичні дії слідчого при розслідуванні зґвалтувань 96
Розділ 6. Розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем (розкрадань) 98
§ 1. Криміналістична характеристика розкрадань 98